

[Krag.]

nes Kridthus, saa længe de „bøjer Nakke“. I modsat Fald faar de „Valgpistolen“ for Brystet — han mindes aabenbart 1926 —, men saa længe de Radikale vil give Rollen som „det nødvendige Onde“, taales de. Oprinder den Dag, Hr. Stauning „kan selv“, kan man af Begivenhederne i 1926 læse den Skæbne, der venter Partiet. Ved Valget i 1929 forfægtede de radikale Talere Partiets Selvstændighed. Otte Dage efter var vi alle med Lænker om Benene bænkedede paa Hr. Staunings Galej — og siden har Røsten fra „Broen“ lydt i vore Øren: en to, en to, hiv o høj, hal paa Aarerne! — det er det Samarbejde, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch nylig lovsang. „Man holdt Valg 1932 og opnaaede en Konstatering af Misfornøjelsen med Makerskabet — man fortsatte. Og nu, da Røsten fra Landbovælgerne paa ny har lydt advarende, slaar de radikale Blade fast: „Samarbejdet bør fortsættes.“ Vel kan det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch tale om Fremgang for Det radikale Venstre, men blandt Radikalismens hidtidige Kærnetropper ude paa Landet var der Tilbagegang, og saa fik de i Byerne, specielt her i Hovedstaden, et Tilløb paa nogle Tusinder af dem, der saa deres Interesse plejet gennem Regeringens Politik, og som ikke vilde ryge lige over i Socialismen, men valgte Radikalismen som en passende Overgangsform.

„Og naar“, siger den vedkommende Vælger videre i „Fyns Venstreblad“ — „mange Vælgere trods det holdt ud endnu en Gang, maa Aarsagen søges i det stadigt nærede Haab om, at Ørkenvandringens Tid snart maa være forbi.“

Ja, jeg tvivler heller ikke om, at det vil ske, om ikke før, saa hvis det kan lykkes Socialdemokratiet endnu en Gang at samle Vælgerne om den rene Klasse-Egoisme, saaledes som Tilfældet var nu i 1935, saa vil Det radikale Venstres Ørkenvandringstid være forbi. Men Spørgsmaalet er, hvad der saa er tilbage af Partiet.

Socialismens Endemaal, ved vi alle, er Statens Enehæderedomme over Produktionen, og Vejen dertil gaar gennem Skabelse og Skærpelse af Modsetning mellem Samfundsklasser og Erhverv. Det er jo selve den socialistiske, marxistiske Grundopfattelse. — Ja, den tidligere højtærede Undervisningsminister synes at mere sig godt. Det kan jeg godt forstaa, for det er de gamle Toner, han her hører; det er netop dem, han har svoret til fra sin Ungdom og har arbejdet efter — i aftagende Grad

maaske. Men i denne Kværn, mellem disse to Stene, males faktisk Samfundsinde- og interesserne i Kvæg, og det, der grønnes, er Marxismens Muligheder. Vi ser med fuldkommen Sindsro paa Valgresultatet af den 22., fordi vi ved, at Socialismen kan til syvende og sidst ikke endeligt sejre, uden at det er Udtryk for Samfundets økonomiske og kulturelle Ruin, og det ganske simpelt af den Grund, at til al Udvikling, til al Fremdrift hører Selvstændighed; den er betinget af Frihed.

Og nu kan det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch nok saa meget lovsynge den socialistiske Frihed, som man agter at bevare. Vi siger: bevar os for den! Den er der alt for mange Tusinder her i vort Land, der gennem Aarene har stiftet Bekendtskab med. Men Frihed og Selvstændighed er de drivende Kræfter i Samfundets økonomiske Liv, og de trives ikke under Socialismen, under Marxismen. Nu som altid gaar Skellet mellem dem, der tror paa Lykken i Statsmagtens Enehæderedomme, og som saa naturligvis suppleres — og det er de blevet i rigelig Grad — med dem, der af Egoisme og Lædighed sælger Frihed og Fremskridtmuligheder for at slippe for Ansvar, for at slippe for Initiativ, for at slippe for Livtaget med Konkurrenterne — Skellet gaar mellem disse og dem, der forstaa, at kun paa Frihedens Grund kan Selvstændighed bygges, kan Initiativ fremkaldes; og foreløbig er jo de fleste, det skal erkendes, paa den gale Side af Skellet, paa den socialdemokratiske Side.

Der er desværre endnu i Dag ogsaa Det radikale Venstre. Men jeg er vis paa, at der gryer en ny Dag, og i saa Henseende er Ungdommens Indstilling her i vort Land en betydende Borgen. Der er ogsaa baade Socialister og Kommuniste, som kan se dette. Jeg skal blot citere Albert Thomas, den bekendte franske Socialdemokrat, som siger, at

„alt, som bringer Mænd og Kvinder til at stole paa andet end sig selv, alt, som sigter til at bringe unge Mennesker til at kigge hen til Staten efter den Hjælp, de selv burde yde, stiler mod at ødelægge og undergrave den Uafhængighedens Aand, uden hvilken en Nation er dømt.“

Her har det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch en fremragende Socialdemokratiske Ord som Udtryk for Berettigelsen af de Betragtninger, jeg her har fremført; det skal jeg indrømme er Ord, man ikke skulde vente fra den Side, men udtalt er de.

Jo mere man kæmper sig igennem Tvangssystemet, jo mere Samfundet om-